Cursus Megillot

(2) Sjir haSjirim (II)

Driebergen, 27 oktober 2015

Willem J. Ouweneel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Sjir haSjirim (Hooglied) *(II)*

Sjir haSjirim (Hooglied) 2:8 – 8:14

Onderverdeeld:

I. Hoogl 2:8 – 5:7 (1e les)

II. Hoogl 5:8 – 8:14 (2e les)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Samenvatting v.h. voorgaande (a)

Pèsach: liefdesfeest > **Hl**! Als bruid ging Israël achter JHWH aan (Jr 2:2!), als bruid zal het straks door het bloed van het Lam met de Messias verbonden worden

Indeling: I. (1:1–2:7) refrein

II. (2:8–3:5) start (‘komen’) & refrein

III. (3:6–8:4) start (‘komen’) & refrein

Epiloog (8:5-14) start & slot: ‘komen’

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Samenvatting v.h. voorgaande (b)

OT: God = bruidegom, Jeruzalem/Israël = bruid (Ps 45; Js 54:6-8; 61:10; 62:5; Jr 2:2; Ez 16:8,60; Hs 2:18v)

NT: Jesjoea = bruidegom, Gemeente = bruid (2Ko 11:2; Ef 5:25-32; Op 19:7; 21:2,9; 22:17)

Joods: Israëls geschiedenis van Egypte tot heden

Traditioneel-christelijk: vervangingstheologie

Profetisch-christelijk: bruid = *sjaär* van Israël (*toepassing* op de Gemeente of de individuele ziel)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

2:8-14 komst van de bruidegom

Vs8v Zij spreekt: *hij* komt (vgl. 3:6; 8:5,14)

(zij begint hem te leren kennen, maar nog in zwakheid, uitgebeeld als ‘winter’ > doorbraak van de ‘lente’)

(Hij nooit zwak, ‘zij’ wel!)

Hij zoekt haar op in haar verkilling met jeugdig élan (over de bergen: geen barrières) (vgl. Maria Magdalena)

Vs10-14 Zij citeert hem: *Kom*, het is lente (bloemen, vogels, vruchten)! Duif, laat me jouw stem horen!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

2:15-17 vervolg bruidslied

Vs15 vos: vgl. Ps 63:11; Kl 5:18; Lk 13:32

Klein dier: Ps 19:13 (zijn/haar relatie verstoren)

Vs16 vgl. 6:3; 7:10! (ontwikkeling); leliën: vgl. vs2

Vs17 het is nog nacht, maar de dag is aanstaande (Rm 13:11v; 2Pt 1:19; ook Ml 4:2):

(a) 'Ochtend' van de wederkomst

(b) Maar ook: elke nieuwe fase van geestelijke groei

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Eerste inzinking (3:1-4)

Vs1 zoekt hem in de nacht*en* (mv.) (in de droom?)

Niet híj verbergt zich, maar háár oog verkeerd gericht

Gevoelens van Ps 77 (psalmen van Israëls *sjaär* & de Geest van de Messias die zich ermee één maakt!)

De ‘wachters’ (geestelijke leiders) niet altijd betrouwbare gidsen (zolang zij op hen zag, was haar oog niet ‘een-voudig’, Mt 6:22)

Vs4 hij is niet in de stad, maar op het veld

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

De ‘moeder’ (3:4v.)

‘Moeder’ (1:6; 6:9; 8:1v,5): van haar (Hs 2:1v; Ez 23:2), maar ook van hem (vs11): Op 12!

Link met het verleden: Gn 24:67 (Sara)!

‘Huis van de moeder’: 8:2

Rol van Naomi in boek Ruth!

Toepassing voor ons: Gl 4:19,26! (‘wie is je moeder?’)

Vs5 refrein (ontplooiing van de liefde)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

De bruidsstoet (3:6-8)

Nieuw deel: 'komen'! Hier: '*zij* trekt op' (vgl. 2:8)

'Uit de woestijn': vgl. 'hij én zij' in 8:5

Vgl. uittocht uit Egypte (Hs 2:14v.! Js 43:19; Ez 20:10 > 35), op weg naar Sinaï voor de bruiloft (Jr 2:2!)

'Zuilen van rook': wolkkolom

'Wierook': reukoffers in de tabernakel

Gods volk voorgesteld als bruid én als geoefende strijders (Ef 6:17)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

De bruidsstoet (3:6-11) (b)

Vs9v Messias' voorziening voor zijn bruid (bescherming én eerbetoon: zilver, goud, purper)

Vgl. tabernakel! (één joodse traditie: Torah dochter van God [vgl. Sp 8!] & bruid van Israël, God = Israëls schoonvader!)

Vs11 kroon komt van zijn moeder! (God = Vader, Israël = moeder; Op 12)

Vreugde van *zijn* hart (niet alleen dat van de bruid)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Schoonheid van de bruid (4:1-5) (a)

Eerst haar ogen (1:15), nu zij helemaal

Niet wat zij *gedaan* heeft (3:1-5), maar wat zij *is* (7x)

- hoofd (ogen, haar, tanden, lippen, slapen [gedachten?])
- hals [overwinning van de Koning in haar te zien; niet hard-'nek'-kig]
- borsten [rijpheid; vgl. 8:8] [vgl. 2:9 lijkt op hem in jeugdige frisheid & kracht]

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Schoonheid van de bruid (4:6-10) (b)

Vs6 door háár gesproken!? (vgl. 3:17)

Mirreberg/wierookheuvel: Moria? > Golgotha?

Vs7 na 7 elementen: *alles* mooi aan haar (door zijn toedoen! Ez 16:14! vgl. Ef 5:27; Nm 23:21,23)

Vs8 ‘kom bij mij [uit vreemde plaatsen; vgl. Js 49:5v,8-26; 54] om mét mij te zijn!’

Vs9 vgl. Jb 36:7 (WV) (‘zuster’: Gen 24:3v)

Vs10 hij onder de indruk van háár liefde

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Schoonheid van de bruid (4:11-15) (c)

Vs11 wat uit jou komt is liefelijk (Sp 16:24)

Kleding: wat uiterlijk van ons zichtbaar wordt

Vs12-15 ‘paradijs’ (Ne 2:8; Pr 2:4), hof van Eden (Js 51:3)
(in Gn 2 voor ons, déze tuin is voor hém! vgl. Js 5)

Kenmerken (vgl. Gn2): (a) ommuurd (afgesloten)

(b) bronnen (v.a. de Libanon) > stromen (vgl. Jh 7:38)

(c) vruchten (vgl. Ex 28:33; Rm 6:22)

(d) parfums (vgl. 1:12v; bijv. kalmoes: Js 43:24; Jr 6:20)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Beurtzang (4:16–5:1)

Vs16 zij: nóg meer geuren voor hem! (door de winden verspreid = de Geest; Gl 5:22)

Vs16 > 17 ‘mijn hof’ wordt ‘zijn hof’

5:1 zijn antwoord: ‘mijn’! alles aan haar is een en al vreugde voor hem!

‘Vrienden’: genodigden tot de bruiloft (vgl. Es 2:18; Op 19:9); ook: individuele gelovigen genieten van wat Gods volk als geheel is

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Tweede inzinking (5:2–7)

Vs2 nieuwe droom; vgl. 3:1, maar hier kastijding

3:1 geen *begrip* (verstand); 5:3 geen *hart* (liefde) (haar koele reactie op zijn verlangen)

Vs4 toch nog laatste liefdeblijk (zijn hand raakt haar meer dan zijn stem) vs5 mirre (zijn weggaan ook liefdeblijk!)

Vs6 vgl. Jozefs oefeningen met zijn broers!

Ze had niets op straat te zoeken; hij had haar in huis opgezocht > rechtvaardige tucht

Einde 1e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Beurtzang (5:8–6:3) (a)

Vs8 laat de vriendinnen helpen zoeken

Vs9 effect van haar geestdrift op anderen: ‘mooiste’!

Vs10-16 eindelijk de volle uiting van wie hij is! (*over* hem, niet *tot* hem)

Tien kenmerken: hoofd (haar, ogen, wangen, lippen, [16] verhemelte), armen, torso, benen, gestalte) (geen geestelijke eigenschappen: lichaam staat voor het geheel)

Vs16 ‘gans begeerlijk’

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Beurtzang (5:8–6:3) (b)

5:16 zij: ‘zó is mijn liefste/mijn vriend’

6:1 de vriendinnen begrijpen dat hij zich afgewend heeft (indirect verwijt aan de bruid)

Vs2 zij: ‘zijn hof’: vgl. 4:12-16; 5:1! dat is zijzelf! (hij heeft haar in feite nooit verlaten)

Lelie: vgl. 2:2 > 6:3 hij is tussen de leliën

Vgl. 2:16 (niet Jh 1:46 maar 1Ko 6:19v.)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Loflied van hem op haar (6:4-12) (a)

Vs4 hij: Tirza hoofdstad van de 10 & Jeruzalem van de 2 stammen (impliciete link met Israël!)

Hier haar strijdsterkarakter! (vgl. Op 2v. overwinnaars; vgl. ook mariologie!)

Vs5 zelfs hij laat zich door haar 'overwinnen'! (vgl. Lk 24:28v.; Ex 32:9-14; contrast: Ez 22:30)

Vs6v herhaling van 4:1-5: zijn liefde voor haar niet verminderd, ondanks haar zwakheden!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Loflied van hem op haar (6:4-12) (b)

Vs8 Israël vergeleken met de naties (vgl. Js 60:3); toepassing op ons (zie ook Sp 31:29)

Vs9 de *sjaär* dochter van het oude Israël; vgl. Ps 45:13

Vs10 ‘dag des Heren’! Maan: 2Ko 3:18; zon: Mt 13:43; Dn 12:3; Op 12:1; glans vd Messias zelf (Ps 89:35-38)

Vs11 ‘afdalen’ vgl. Ex 3! hier: vrucht zoeken (vgl. Js 5)

Vs12 vgl. Ps 110:3; Mt 23:37 > 39; hij laat zich door zijn volk verrassen!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Beurtzang (6:13–7:9a) (a)

Vs13a zijn verlangen naar haar terugkeer/bekering (Babylon > toekomst: uit alle volken)

(of gewoon: ‘keer om/draai rond’, nl. in de dans?)

Sulammitische = Abisag (de Sunammitische; 1Kn 1v.)?

Vs13b vraag van de dochters van Jeruzalem (of algemeen: de omstanders)?

Vgl. Gn 32:2,10 terugkerende Jakob! 2 legers: Juda & Efraïm (Js 11:13)? hemels & aards leger?

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Beurtzang (6:13–7:9a) (b)

7:1 nieuw loflied van hem op haar: op wat zij in zichzelf is

Vorstendochter: koninklijke waardigheid (Ps 45:14)

Vs2-5 herhaling van schoonheden (van laag naar hoog): heupen, navel, buik (vruchtbaarheid?), borsten, hals, ogen, neus (vgl. Hs 14:7), [voor]hoofd (steil oprijzend als de Karmel), haartooi (diep donkerrood)

(Arabieren verstaan zulke oosterse beeldspraak beter!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Beurtzang (6:13–7:9a) (c)

7:6 *agapè*-schoonheid: wat hij van haar maakt (vgl. Ez 16)

philia-schoonheid: wat zij in zichzelf bezit (zijn vreugde in haar liefde & schoonheid)

Metafoor: borsten (vgl. Sp 5:19)

Vs8 *vgl*. Js 66:11 (moederborst)

Neus: zij had van de appelboom gegeten (2:3,5) (reuk van de Messias; Js 11:3)

Zich voeden met hem (Moody: vgl. Nm 11:5!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Haar reactie (7:9b–8:3) (a)

Vs9b vanaf nu spreekt weer zij over hem! (volgens anderen vanaf vs10)

Wijn: vreugde die de slapende wekt (*vgl*. Ef 5:18-20)

Vs10 vgl. 2:16 en 6:3 (opklimming!)

Vs11-13 velden/dorpen, wijngaard, granaatappelboom-gaard, liefdesappelen enz.: al de vruchten die zij hem aan te bieden heeft

Vgl. 4:12-14 zij is voor hem een paradijs!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Haar reactie (7:9b–8:3) (b)

8:1-3 bewijs dat het huwelijk hier nog niet gesloten is! (vgl. Gn 20:12; 26:8; 29:11) (valse schaamte?)

Tegelijk is de broeder-zusterrelatie *waar* (zij zijn van dezelfde moeder)

Vs3 > 4 vgl. 2:6 > 7 refrein (dat bewijst dat hele boek verkering en verloving is)

[H]SV ‘waarom?’ (meeste vert. niet): hardnekkige pogingen de liefde te forceren

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Epiloog (8:5-14) (a)

Vs5 wéér ‘komen’: nu de komende koning & zijn bruid

(a) vs5a aankondiging door de dochters van Jeruzalem?

Nu zij mét hem uit de woestijn; vgl. Ps 107:4,40; Js 43:19; 54:5-8; Hs 2:14-23; Ez 20:10 > 35

Vgl. vs14: het blijft anticiperend!

‘Leunend’ op hem alleen (denk aan Israëls verleden!)

(b) vs5b hij tegen haar: haar baring (Ez 16:3; Mi 5:2)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Epiloog (8:5-14) (b)

(c) vs6v liefdesvraag van haar: zij zoekt steun in zijn bescherming:

* *hart* = liefde (sterk!)

* *arm/schouder* = kracht (SV: ijver) (vgl. Js 51:9; 53:1 'arm des Heren')

Vgl. hogepriester (Ex 28:[7-]29!) & vredeoffer (Lv 7:31v)

Loflied op de liefde: sterk, vurig, onuitblusbaar, on(ver)-koopbaar (vgl. 1Ko 13)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Epiloog (8:5-14) (c)

Vs8-10 zij & haar jonge zuster

(a) vs8v de broers? (of hij & zij samen?) over de jonge zuster (Efraïm? Samaria? vgl. Ez 23; Jr 3: twee dochters van één moeder)

Algemeen: zorg over onrijpe gelovigen (állen moeten een muur [Ez 42:20] én een deur [1Ko 16:9] zijn)

(b) vs10 haar reactie: zíj is muur: als een vesting die voor hém capituleert & zo vrede vindt (Rebekka)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Epiloog (8:5-14) (d)

Vs11-14 laatste beurtzang van hem & haar

(a) vs11v zij: de wijngaard van koning (vgl. Js 5; Mt 21:33-46) & van haar (vgl. 1:6): alle vrucht voor hem (& de hoeders [Gods dienaren]: dubbele tiende!)

(b) vs13 hij: reactie (hof: vgl. 4:12,16; 5:1; 6:2)

Zijn laatste wens: hij wil haar *stem* (= haarzelf; vgl. 2:14), niet haar geld

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Epiloog (8:5-14) (e)

(c) vs14 laatste wens van háár: zijn ‘haastige’ komst! (Js 64:1v; Op 22:17,20; vgl. 2Pt 3:9)

Zo snel & vederlicht als een gazelle of hertenjong (vgl. 2:17)

‘Haast’: vgl. Ps 70:2; 79:8 (Lk 15:20) < > Op 22:7,12,20

‘Bergen met specerijen’: vgl. 4:14,16; 5:1,13; 6:2 (zijn geuren, haar geuren)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015

Epiloog (8:5-14) (f)

Samenvattend: 5 zintuigen (stoffelijk < > geestelijk!):

- *Oog:* wederzijdse schoonheid
- *Oor:* zijn stem (2:8), haar stem (2:14; 8:13) (vogels, gezang: 2:12)
- *Reuk:* 3:6; 4:6,14,16; 5:1,5,13; 6:2; 8:14
- *Smaak:* 4:11; 5:1; 8:2
- *Tastzin:* bijv. 2:6; 8:3

Einde 2e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2015